

Утвърдил:

Директор: М. Кожухарова

3-я Р1-10/1459/132.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА НА ДГ „Кокиче“ Плевен

Учебна 2023/2024г.

Настоящата Програмна система е приета с решение на Педагогически съвет с Протокол №1/М .09.2023г.

1 ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА В ДГ „Кокиче“

1.ПРЕДМЕТ: Промените в образователната ни система поставят нови предизвикателства пред нас като педагоги и главни участници в образователния процес, от които зависи успешната реализация на реформа в образоването, възпитанието и социализацията на децата в предучилищна възраст. Необходимостта от създаването на Програмна система на ДГ „Кокиче“ е резултат от приемия ЗПУО с оглед обновяване на нормативната база като следствие от него . Програмната система на детското заведение е част от Стратегията за развитие на детската градина в периода от 2023г. до 2028г. и съответства на изискванията на държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

МИСИЯ

- ✓ Да подкрепя и вярва в потенциалните възможности на всяко дете.
- ✓ Да създава благоприятна позитивна и разнообразна среда за неговото развитие.
- ✓ Да мотивира учителите да реализират в най-висока степен уменията си.
- ✓ Да стимулира и убеждава родителите и обществеността, че детската градина е значима и необходима среда за пълноценното развитие на детето от предучилищна възраст

ВИЗИЯ

Визията е реалистична, краткосрочна и дългосрочна картина на настоящето и бъдещето на детската градина.

ДГ "Кокиче" да бъде:

- ❖ *Място, където детето се чувства щастливо, защитено, разбирано и подкрепяно.*
- ❖ *Предпочитана среда за 3-7 годишните деца, където се гарантира тяхното умствено, емоционално, социално, личностно и здравно-физическо развитие.*
- ❖ *Центрър за родители, търсещи и намиращи подкрепа, съгласие, сътрудничество, педагогическа информация.*
- ❖ *Средище на хора, които обичат децата и професиите си, поддържат квалификацията си на съвременно равнище, стремят се към висока професионална реализация и са удовлетворени от работата си.*

Изключително важното й значение да гарантира пълноценno развитие на детето и това се определя от механизма на взаимодействие между участниците в процеса на предучилищното образование: Тя представлява цялостна концепция за развитие на децата от тригодишна възраст до постъпването им в I клас в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование и включва подходи и форми на педагогическо взаимодействие, съобразно обща цел. Ръководи се от принципите за отглеждане, социализация, обучение и възпитание на децата: детето в центъра на педагогическото взаимодействие; осигуряване на равни шансове за всички деца при отчитане на индивидуалните темпове на детското развитие; дейностно интегриране на образователното съдържание по всички направления; развитие на социално значими качества и умения.

По своята същност тя е :

- *иновационна – основава се на идеята за непрекъснато изменение и обновяване чрез включване на нови теоретични постановки и добри педагогически практики. Програмната система е създадена да отговори на потребностите на съвременното предучилищно образование чрез умело съчетаване и създаване на условия за придобиването на компетентностите от всяко дете по всяко от образователните направления; да отчита спецификата на детската индивидуалност; да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата и да осигурява ефективно педагогическо взаимодействие с децата в съответствие с ЗПУО и Наредба №5/03.06.2016г.*

Детска градина "Кокиче" е амбициозна и постоянно развиваща се организация, която се стреми към усъвършенстване на предлаганите услуги. За учебната 2023/2024г., екипът ще работи по НП –Хубаво е в детската градина. . Настоящият проект цели създаването на първата *Колаборативна занималня*, който разглежда възможностите да постави учителите като треньори- занималните като отбори, обучителна техника в един комплексен инструмент. Методологията включва комбинация от методи на преподаване, като самообучение/обучение на връстници; обучение чрез игрови техники и подходи (игровизация) и методът на „обърната“ класна стая в една методология, която води до настърчаване и мотивация. Колаборативната методология ще позволи на децата да усвояват по-труден учебен материал с по-малко усилия, като по този начин стимулира тяхната мотивация и подобри учебната атмосфера. Същата ще предлага възможност за оценяване постиженията на децата по време на изпълнение на поставените задачи, като предполага възможно най-малко участие от страна на преподавателя, който играе роля на фасилитатор в процеса на търсене на знания, а не на лектор, който предоставя информация. Тези подходи ще стимулират жаждата за знания и креативния дух у децата. В съвременното образование иновациите навлизат във всички области. Утвърдените от миналото структури и подходи достигат във все по-малка степен до съзнанието и вниманието на децата. Чрез игровизация, педагогите получават мощен инструмент за повишаване усвояемостта на преподавания материал. Прилагането на игрови елементи в неигрови ситуации все повече навлиза в процеса на обучение. Самите педагоги възприемат по-лесно знания и придобиват умения, чрез прилагането на игрови модели в повишаването на квалификацията им. Децата също показват по-високи постижения, когато игровизацията е част от обучението им. Игровизацията, наричана още и геймификация (от анг. „game“- игра) е процес на използване на игрови елементи в неигрови контекст. Тя има много предимства пред традиционните подходи за обучение, включително:

- 1. Повишаване нивата на мотивация на обучаемите;*
- 2. Подобряване на запаметяването и запазването на знания за по-дълъг период;*
- 3. По-добро ангажиране на обучаемите чрез социални механизми като значки, точки или класации.*

В нашия модерен свят технологиите естествено са движеща сила зад ученето и разработването на учебни програми. За да постигнат по-добри резултати от обучаемите, днешните преподаватели все повече използват авангардни цифрови инструменти и стратегии в своите методи на преподаване. Геймификацията е една от тези стратегии, използвана все повече от учителите по света. Използването на игрови елементи може да повлияе положително на ангажираността и сътрудничеството на учениците, което им позволява да учат по-ефективно.

Игровизацията може да бъде полезна, защото чрез игрите се създават умения за цял живот, като решаване на проблеми, критично мислене, социално съзнание, сътрудничество и сътрудничество. Игри също така мотивират хората, повишават интереса към определени предмети, намаляват степента на отпадане сред учащите, подобряват оценките и подобряват когнитивните им способности. Тя ще е иновативен модел в допълнителните форми, които са част от програмната система в детската градина. Така ще се постави началото на предизвикателството на екипа на ДГ „Кокиче“ за включване в дейностите, заложени в НП - „Хубаво е в детската градина“, а именно:

1. Създаване на условия и изграждане на среда за реализиране на иновативни

педагогически практики, както и за прилагане на иновативни и авторски програмни системи,

в т.ч. при необходимост наемане на други педагогически специалисти за провеждане на

дейности, които са извън професионалните компетентности на учителите в детската градина.

2. Реализиране на иновативни практики за провеждане на дейности в и извън детската

градина и за насърчаване на двигателната активност на децата, както и за социално-емоционалното развитие на децата чрез дейностите по някое от образователните направления - „Изобразително изкуство“, „Музика“ и „Физическа култура“.

3. Организиране и провеждане на регионални и национални форуми по предучилищно

образование, в т.ч. Национална конференция „Водим бъдещето за ръка“.

Иновативната стойност на нашия модел е разчупване на рамката от традиционното обучение в детската градина, включвайки разнообразие от дейности с конструктори

LEGO.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: месец 09.2023-май 2024г.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: месец 09.2023-май 2024г.

Основни акценти обогатяват обучението, социализацията и възпитанието на децата със инновационни програми. Освен програмите по Джунитър Ачийвънт и БДП, други програми, които използваме за физическо, нравствено и духовно израстване са в съответствие с Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование. Тези програми определят същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование; начините и формите за осъществяване им; рамковите изисквания за резултатите от обучението и институционалните политики за подкрепа на програмите. Процесът на осъзнаване, приемане и подкрепа на всяко дете и на разнообразието от потребности на всички деца, се осъществява чрез активно включване на ресурси, насочени към приобщаване на децата със СОП и хронични заболявания.

ОСНОВНА ЦЕЛ: Полагане основите за учене през целия живот, в условия за физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата в процеса на педагогическо взаимодействие.

Основни акценти:

1. Създаване на условия за придобиване на компетентности по всяко образователно направление, посредством основната дейност - играта в процеса на педагогическото взаимодействие.

2. Отчитане спецификата на ДГ и на групата.

3. Творчески възможности и непрекъснато разширяващи се желания и потребности за активно действено участие на детето в процесите на взаимодействие със заобикаляящия свят.

4. Взаимосвърzanост в съдържателен план за личностно-ориентиран модел на образованieto.

5. Придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждансki живот в съвременните общности:

- *речеви – за индивидуално езиково обучение и общуване на български език;*
- *социални – за проявяване на активност в съвременната обществена среда - саморегулация и самоконтрол, самостоятелност, коопериране, интергриране с другите, толерантност и интеркултурен диалог;*
- *когнитивни – за развиване на познавателните възможности на децата;*
- *културни – за запазване и развиване на националните традиции и културното израстване на личността.*

6. Образование, социализация и възпитание на детето.

7. Осигуряване на игрова дейност във всички организационни форми. Изградена въз основа на организационните и съдържателни аспекти .

Програмната система гарантира изграждането и развитието на децата в условията на :

- *личностна ориентация, осигуряваща равен шанс и качествено образование на всяко дете;*
- *разиваща образователна стратегия, базирана на основните принципи , заложени в Закона за предучилищно образование (2016 г.) в унисон с целите и съдържанието на стратегия „Европа 2020г.“, утвърждаващи основните за „Учене през целия живот“, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, съзнателното, емоционалното и творческото развитие на децата;*
- *ориентираност към интереса и към мотивацията на детето към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;*

- на сърчаване на познанието, теорията и практиката, основана на богатото детско въображение и емоционалност;
- осъвременено и балансирано педагогическо взаимодействие, насочено към детето; • прилагане на педагогически технологии с ясно изразена интерактивна и инновационна насоченост, ориентирани по посока на самоутвърждаване на личността на детето и развиване на креативността му;
- възпитание, социализация и обучение на децата, гарантиращи овладяването на образователното съдържание по всички образователни направления;
- интегриране на тематичното съдържание, основано на естествени интегративни връзки между образователните направления;
- ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете;
- развиваща творческите способности на детето практика, ориентирана към продуктивна дейност.
- осигуряване на възможности на всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция.

2. СТРУКТУРА:

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
2. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
3. Тематично разпределение за всяка възрастова група;
4. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

I. ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ:

Педагогическото взаимодействие като сложен процес, състоящ се от образователно, възпитателни и социално-педагогически компоненти, се прилага в съответствие с основните принципни положения:

- поставяне на детето в центъра на педагогическото взаимодействие.
- уважение и съхраняване на детската индивидуалност.
- приложение на игровия подход. В тази форма то присъства във всички видове дейности в ДГ „Кокиче“ – познавателна, трудова, творческа. Педагогическата технология, чрез която е заложена реализацията на Програмната система за всяка възрастова група се формира от

компоненти, чийто избор е съвкупност от изисквания за резултатите от обучението на децата, определени от ДОС.

ПОДХОДИ – осигуряват единство на обучение, възпитание и социализация, базирано на партньорска комуникация между детето и учителя, съществуващ опит, непрекъснато развиващи се потребности и интереси на детето и динамично развиващите се представи, знания, умения и отношения, заложени като очаквани резултати в нормативната документация за предучилищното образование.

A: Организационни подходи:

Системен подход - Като сложна система от биологични, психологични, социални, здравни и когнитивни особености в процеса на педагогическото взаимодействие с детето, се прилагат подходи, с елементи от семейството, образователната, здравната и други системи. Използването на системният подход подпомага по-добре да определяме спецификата и динамиката на социалното развитие на децата от предучилищна възраст в ДГ.

Интегративен подход - Чрез него учителят осигурява ползотворна, резултатна педагогическа дейност. Развива се познавателната дейност и цялостното обогатяване на социалния опит на децата, както и подготовката им за училище. Една от главните тенденции е и интегрирането на европейските образователни ценности у нас и адаптирането им към националните ни особености и традиции.

Комплексен подход - Използването на комплексни ситуацияционни форми на основата на игровите създават условия за изграждане на хармонична и разнообразна образователна среда с цел осигуряване на равнопоставеност и достъп до качествено образование. Положителни стъпка в тази посока е въведената двегодишна задължителна предучилищна подготовка, целодневно и възможност за избор на полуудневно и почасово обучение в ДГ. Осъществен е интензивен процес и отлични условия за интегрирано обучение за динамичното развитие на 1 дете със специални образователни потребности (СОП). Този подход допринася за повишаване образователните постижения на децата и намаляване дела на преждевременно напусналите деца.

Б: Методически подходи:

Хуманно-личностен подход - Използването в ДГ на един от съвременните психолого -педагогически подходи, допринасящ за трайното и устойчиво ценностно поведение у всяко дете е хуманно-

личностният подход – детето в центъра на педагогическото взаимодействие. Това е обучение, основано на личния опит на детето и на стремежа той да бъде систематизиран и непрекъснато обогатяван и разширяван, като се преминава от еталонно възпроизвеждане на представи и отношения към творческо прилагане на придобити умения;

Рефлексивен ценностно – ориентиран подход: Рефлексията осигурява развитие на уменията за оценка и самооценка, за самоконтрол и саморегулация на децата при решаване на игрови, практически и познавателни задачи. Ученето през целия живот интегрира всички процеси на взаимодействие (формални и неформални), които развиват детската индивидуалност с оглед стимулиране на представи, умения и компетенции.

Дейностно-холистичен подход или "учене чрез правене" е подход в педагогическия процес чрез който различните дейности на "правене", развиват: познавателното, откривателското, избирателната активност на децата, установяване, разбиране, обяснява, сравнява, разграничава, различава, идентифицира, съставя, подрежда и др. Детето е в "активна" позиция - да наблюдава, да сравнява, да анализира, да оценява, да описва и т.н., за да достигне само или с помощта на учителя отделни компетентности, като очаквани резултати.

Комуникативен подход - Този подход определя обучението, възпитанието и социализацията, осъществени в условията на неформални контакти и делово общуване на личности и реализиране на общи преживявания, желания, интереси, потребности и идеи.

Интерактивност – Интерактивността като подход и метод дава възможност за активно действено участие, за творчество, за спонтанност, за нестандартни решения на проблемни задачи за личностно-индивидуална и екипна изява. Възпитава умения за екипност, толерантност, критичност. Развива мисленето, волята, положителните емоции. Повишава интереса към знанията за миналото и практическото им използване за решаване проблемите на настоящето и бъдещето.

Ситуационен подход – Приложението на ситуационния подход разглежда познавателното събитие от гледна точка на конкретната ситуация, която го създава. Ситуационната форма е организираната,

делова и личностна среща в индивидуален, партньорски и екипен (групов план) както между децата така и между учителя и децата.

Наименованието “педагогическа ситуация” като основна форма за педагогическо взаимодействие на учителя с децата не е самоцел, защото освен социалните и психологически компоненти, са важни образователните цели, свързани с тематичното съдържание, с очакваните резултати и ключовите ядра на детския опит, заложени в ДОС.

Ценностно-ориентиран подход – осигурява възпитание и обучение, насочено към достигане на общочовешки ценности при запазване и развиване на националната идентичност и традиции; Методи – предлагат начини за съвместна дейност и обучение между учителя и детето, чрез които се овладяват педагогически адаптиран социален опит по отношение на опознаването на обекти и явления, значението и използването им в практиката и възможностите за опериране, изпробване и преобразуване в процеса на специфичните детски дейности. Според източника на информация, методите които се използват са:

- *устно изложение – разказ, описание, обяснение, беседа, разговор, метод на сюжетното планиране;*
- *текстови методи–познавателни книжки, албуми, илюстративен материал, художествена и научно –популярна литература;*
- *нагледни методи – наблюдаване, разглеждане, демонстрация, игри;*
- *практически методи–обследване, елементарни опити, експериментиране, упражнение, конструиране, схематично, графично, действено и предметно – техническо моделиране на обекти и предмети;*
- *диагностични методи на проверка и анализ. Според начина на организация на дейността на децата, методите които се използват са интерактивните методи:*
  - *игрова дейност;*
  - *дискусия;*
  - *ситуационен метод;*
  - *мозъчна атака;*

- индивидуална работа и работа в малка група;

Според характера на дейностите, методите които се използват са :

- предметно-оперативни – разглеждане, сензорно обследване, предметно моделиране, показ на графично представен модел-схема, предметни игри, предметно моделиране и др.;
- игрово-преобразуващи – изпълнение на текст, влизане в роля, артикулационна гимнастика, звукоподражание, театър на маса, куклени етюди, драматизация, дидактични игри, игри-асоциации, театрализирани игри, подвижни игри, спортно-подготвителни игри, музикално-подвижни игри, народни игри, фолклорно-обредни игри и др.;
- практико-изprobващи – елементарни опити, експерименти, предметно-схематично моделиране, показ на действие, рисуване и оцветяване и др.;
- информационно-познавателни – онагледяване, преднамерено наблюдение, наблюдение и сравняване, четене на литературен текст, показ на образца, разказ-беседа, демонстрация – упражнение, преразказване и др.

ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ – *Общуването с детето се осъществява на фона на практическото му познание за света и протича като самостоятелни етапи, в които се задоволяват потребностите му от позитивно внимание, сътрудничество и уважение от страна на възрастния и стремеж към взаимно разбиране и съпреживяване. Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата. Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите, знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование. Детската градина и учителите осигуряват игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време. Новият ЗПУО дава възможност на педагогическия екип да осъществява педагогическо взаимодействие освен при целодневна, така и почасова организация на обучение при желание на родителите и при условия и*

ред, определен от ДОС за ПУО. Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основни и в допълнителни форми. А. Основната форма на педагогическото взаимодействие е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра. Всяка е организирана в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на б потребностите и интересите на децата. Всички педагогически ситуации се организират само в учебното време – от 15.09 до 31.05 и осигуряват постигането на компетентностите, определени в ДОС за ПУО. Основните форми на педагогическо взаимодействие се осъществяват при целодневна организация и възможност по избор на родителя за полудневна, почасова или в самостоятелна. Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седично разпределение. Седничното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на конкретната група.

Б. Допълнителната форма се организира по преценка на учителя в съответствие с програмната система, прилагана в детската градина, цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата. В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Допълнителните форми се организират както в учебното време, така и в неучебното време. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са : Дейности по избор (игра в куклен кът, рисуване с материали по избор, пъзели, моделиране с пластилин, оцветяване на детски книжки); Утринно раздвижване; Игри/сюжетно-ролеви игри, музикално-подвижни игри; подвижни игри; спортно подготвителни игри; творчески игри, конструктивни игри, игри на открито/ ; Разходки ;Наблюдения ; Разглеждане на детски книжки с илюстрации на приказки; Развлечения, екскурзии; Куклен театър ; Рождени дни; Четене на художествена литература; Индивидуални занимания с деца - логопед, ресурсно подпомагане; Битови дейности подреждане на учебния кът, къта за хранене, къта за игра; Слушане на приказки, слушане на научно-популярни текстове; разглеждане на илюстрации; презентации; Планирани наблюдения до музей, библиотека; Игри на интерактивната площадка по безопасно

движение по пътищата и др. Детската градина предлага допълнителни педагогически услуги : народни танци; футбол.

Организирането и провеждането на дейност в тези клубове , помага на децата да развиват своите способности в различни области, да работят в екип. Подпомогнат интегрирането на децата в малки групи обединени от обща цел, намаляване на агресията в поведението, възпитаване в патриотизъм и родолюбие, насърчаване на здравословен начин на живот, развиващ природните дадености, индивидуални способности и дарования, осигуряване възможност децата да се изявяват творчески, да развият сценична култура и вяра в собствения творчески потенциал.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ФОРМИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАЙМОДЕЙСТВИЕ

Учителските екипи конкретизират разпределението на педагогическите ситуации, определят техния седмичен брой за всяка възрастова група в началото на учебната година, като при изготвянето им се съобразяват с минималния и максимален седмичен брой, посочен в Наредба №5 от 03.06.2016г. за ПУО и се утвърждава от директора на детската градина.

<i>Образователно направление</i>	<i>1 гр.</i>	<i>2гр.</i>	<i>ПГ/5г/</i>	<i>ПГ/6г/</i>
<i>ОН „Български език и литература</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>ОН “Математика“</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>ОН „Околен свят“</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
<i>ОН“ Изобразително изкуство“</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
<i>ОН „Конструиране и технологии“</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
<i>ОН „Физическа култура“</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>3</i>

ОН“Музика“	2	2	3	3